

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27Pc/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204462
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204462.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci navrhovateľky A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, proti osobe povinnej z výživného D. E., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom F., G. XXX/XX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. m e n í rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 27P/468/2016-153 zo dňa 10.4.2019 vo výroku o výživnom zo strany osoby povinnej z výživného tak, že:

II. z v y š u j e výživné zo strany osoby povinnej z výživného pre navrhovateľku A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 40 Eur mesačne na sumu 120 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám navrhovateľky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 26.10.2022 opakovane do budúca,

III. dlžné výživné za obdobie od 26.10.2022 do 30.9.2023 pre navrhovateľku vo výške 895,60 Eur p o v o ľ u j e súd osobe povinnej z výživného splácať v 100 Euro mesačných splátkach, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, až do úplného vyrovnania dlhu,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 26.10.2022 v konaní vedenom pod sp. zn. 27Pc/59/2022 žiadala, aby súd zvýšil výživné zo strany jej matky na sumu 150 Eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na súd, to je od 26.10.2022 do budúca. Zároveň žiadala zvýšiť výživné aj zo strany jej otca ako povinného z výživného rovnako na sumu 150 Eur mesačne.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že od posledného určenia výživného ubehli 3 roky, v tom čase bola žiačkou základnej školy, aktuálne študuje na H. D. I. H. J. K. K. L., čím sa jej podstatne zmenili a zvýšili náklady v súvislosti so štúdiom.

3. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 27Pc/59/2022-66 zo dňa 18.4.2023 bolo zvýšené výživné zo strany jej otca ako povinného z výživného na sumu 150 Eur mesačne a konanie o zvýšenie výživného zo strany jej matky ako osoby povinnej z výživného bolo vylúčené na samostatné konanie.

4. Povinná z výživného sa pojednávania nezúčastnila, keďže si neprevzala zásielku na adrese svojho trvalého bydliska. Preto súd konal v jej neprítomnosti, v súlade s ustanovením § 31 Civilného mimosporového poriadku.

5. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 27P/468/2016-153 zo dňa 10.4.2019, rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 27Pc/59/2022-66 zo

dňa 18.4.2023, obsahom spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 27Pc/59/2022, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Naposledy bolo určené výživné pre navrhovateľku zo strany osoby povinnej z výživného sumou 40 Eur mesačne, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 27P/468/2016-153 zo dňa 10.4.2019, ktorým bola aj zverená do náhradnej osobnej starostlivosti M. B.. V tom čase bola žiačkou základnej školy. Matka (povinná z výživného) v tom čase pracovala v spoločnosti N. H., jej príjem bol XXX Eur mesačne a chodila poobede upratovať, takže jej príjem bol spolu okolo XXX až XXX Eur mesačne. Platila nájom spoločne s priateľom 350 Eur mesačne, príjem priateľa bol X XXX Eur mesačne.

7. V súčasnej dobe navštevuje navrhovateľka X. ročník H. D. I. H. J. K. K. L.. Do školy cestuje autobusom na prax vo štvrtok a piatok, čo ju stojí 0,90 Eur za jednu cestu. Aj keď do školy dochádza vlakom, za ktorý sa neplatí, na prax nemôže cestovať vlakom, keďže nemá vhodné spojenie tak, aby ráno na siedmu hodinu stihla prax. V čase, keď je na praxi kupuje si teplý obed za 5 Eur. Okrem toho má výdavky na oblečenie a obuv, ktoré väčšinou zakupuje na začiatku školského roka. Navrhovateľka má výdavky na oblečenie okolo 150 Eur ročne, 50 Eur uhradila za učebné a školské pomôcky a za uniformu minulý rok za 2 kusy 60 Eur. Hygienu si zakupuje sama alebo jej prispieva pán B., ktorému bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. U tohto aj naďalej býva napriek tomu, že dovŕšila plnoletosť. V spoločnej domácnosti býva aj priateľka jej nevlastného otca, s ktorou majú spolu maloleté dieťa.

8. Navrhovateľka nenavštevuje žiadne krúžky, za ktoré by sa platilo, venuje sa štúdiu, keďže by chcela po ukončení strednej školy ísť študovať na vysokú školu, buď odbor ošetrovateľstvo na zdravotníckej škole alebo na medicínu. Prostredníctvom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poberá XXX Eur mesačne, z toho XXX Eur dáva M. B., ktorému bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti a u ktorého v súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti, XX Eur uhradí za obedy v škole a XX Eur na obedy na praxi. XX Eur použije na kúpu oblečenia. Pokiaľ jej nevyjdú finančné prostriedky, nevlastný otec jej zabezpečí čo potrebuje. Navrhovateľka v septembri odchádza na zahraničnú prax v I., na ktorú už bola vybratá a kde ubytovanie a letenky sú hradené štátom, od ktorého dostanú aj vreckové.

9. Navrhovateľka s mamou nie je v kontakte, táto jej na výživu neprispieva, rovnako neprispieva na výživu ani jej mladším súrodencom, z ktorých sestra má XX rokov, brat má XX rokov. Podľa toho, čo zistila, by sa jej matka mala zdržiavať v O. na neznámom mieste, bol na ňu vydaný zatykač, vôbec sa s ňou nestretáva, ani ju matka nekontaktuje.

10. Osoba povinná z výživného - matka navrhovateľky sa pojednávania nezúčastnila, nie je známy jej pobyt, pravdepodobne by sa mala zdržiavať v zahraničí. Súdu sa nepodarilo zistiť jej príjem, avšak je vyučenou krajčírkou. Navrhovateľka s ňou nie je v kontakte.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Podľa § 212 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), rozsudkom sa rozhoduje o celej prejednávanej veci. Ak je to účelné, súd môže rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe alebo dôvode.

20. Podľa § 213 CSP, ak niektorý z viacerých žalobou uplatnených procesných nárokov alebo časť uplatneného procesného nároku sa v priebehu konania stali nespornými, môže súd rozhodnúť o tomto procesnom nároku alebo o jeho časti čiastočným rozsudkom.

21. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba štyroch rokov, čím došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľky, ktorá začala študovať na strednej škole a v súčasnej dobe už je v X. ročníku H. D. I. H. J. K. K. L.. Je nepochybné, že prechodom na strednú školu sa jej podstatným spôsobom navýšili výdavky na cestovné, stravu, učebné a školské pomôcky, rovnošatu, keďže pravidelne chodí na prax, ale aj výdavky spojené so zdravotným stavom, ošatením, obuvou a hygienickými potrebami. Tieto výdavky si hradí z príjmu, ktorý poberá z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. v sume XXX Eur mesačne, keďže bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti pánovi B., u ktorého ostala aj bývať po dovŕšení plnoletosti. V prípade, že z týchto finančných prostriedkov si nedokáže zabezpečiť všetky svoje potreby, finančne jej prispieva aj pán B., napriek tomu, že dovŕšením plnoletosti jeho náhradná osobná starostlivosť zanikla.

22. K zmene pomerov došlo aj na strane osoby povinnej z výživného, ktorá by sa mala zdržiavať v zahraničí, kde je vyššia pravdepodobnosť, že si našla prácu, keďže už aj v minulosti pracovala. Povinná z výživného si pravidelne neplní vyživovaciu povinnosť, o svoju dcéru sa nezaujíma, žiadnym spôsobom neprispieva na jej výdavky, ktoré finančne zabezpečuje okrem príjmu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. aj jej nevlastný otec, ktorému bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

23. Vyživovacia povinnosť je zákonnou povinnosťou, ktorú si rodičia musia plniť, pokiaľ dieťa nenadobudne schopnosť sa samé živiť. Keďže navrhovateľka študuje, vyčíslila svoje výdavky, ktoré z pohľadu súdu neboli nadsadené, pričom okrem nich má aj ďalšie výdavky spojené s jej kultúrnym a spoločenským vyžitím, ktoré nevyčíslila, ale na ktoré súd vzhľadom na vek navrhovateľky musí prihliadať.

24. Osoba povinná z výživného je vyučená krajčírka, takže na trhu práce môže nájsť uplatnenie a zamestnať sa. Podľa portálu platy.sk Slovensko je hrubý mesačný príjem krajčírka od XXX Eur do XXXX Eur, preto súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z princípu potenciality príjmov v prípade, že by sa povinná z výživného zamestnala ako krajčírka. Z uvedeného hrubého príjmu je v jej možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu A. sumou 120 Eur mesačne.

25. Výživné súd určil späťne od podania návrhu, t.j. od 26.10.2022 do 30.9.2023, čím jej takto vznikol dlh na výživnom vo výške 895,60 Eur (t.j. 15,60 Eur v mesiaci október 2022 + 11 mesiacov x 80 Eur), ktorý jej súd povolil splatiť v 100 Euro mesačných splátkach, spolu s bežným výživným pod stratou výhod splátok, až do úplného vyrovnania dlhu.

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).